

**โครงการส่งเสริมการเรียนรู้กิจกรรมการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
(กิจกรรมการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ)
ตำบลหนองมะนาว อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา**

๑. หลักการและเหตุผล

การดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้ในภาวะเศรษฐกิจอย่างเช่นปัจจุบันนี้ ซึ่งช่วยให้สามารถพึ่งตนเองได้ มีความเข้มแข็ง และมีความยั่งยืน ซึ่งปัจจุบันความต้องการบริโภคอาหารที่ปลอดภัยจากการตกค้างของสารเคมีในผลผลิต ทำให้เกษตรกรสนใจปลูกพืชตามระบบเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น ซึ่งปัจจัยหนึ่งในการผลิตพืชระบบนี้ที่สำคัญคือปุ๋ยอินทรีย์ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ความต้องการในการใช้วัตถุดิบย่อยมามากตามไปด้วย โดยวัตถุดิบส่วนใหญ่ได้จากวัสดุเหลือทิ้งจากการเกษตรแต่โดยทั่วไปแล้ว ปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตจากวัสดุเหลือใช้เหล่านี้มีปริมาณธาตุอาหารพืชโดยเฉพาะ N,P และ K ค่อนข้างต่ำ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้ในปริมาณมากเพื่อให้ได้ธาตุอาหารเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของพืช ซึ่งการใช้ในปริมาณมากจะทำให้ต้นทุนในการผลิตเพิ่มมากขึ้น และยากต่อการจัดการของเกษตรกรอีกด้วย วิธีการหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาได้คือ การปรับปรุงคุณภาพของปุ๋ยอินทรีย์ให้มีธาตุอาหารพืชเพิ่มมากขึ้น พร้อมกับการใช้เชื้อจุลินทรีย์ร่วมด้วยก็จะทำให้ปุ๋ยอินทรีย์มีธาตุอาหารพืชหลักที่เป็นประโยชน์กับพืชมากขึ้น จึงควรต้องมีการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตปุ๋ย ในขณะที่เดียวกันต้องควบคุมคุณภาพของปุ๋ยที่ผลิตให้อยู่ในมาตรฐานที่ดีเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและเพิ่มผลผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๔๒) กำหนดอำนาจหน้าที่ของ อบต. มีหน้าที่ต้องทำตามมาตรา ๖๗ ข้อ ๕ ,๖ และมาตรา ๖๘ ข้อ ๗ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะนาว องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะนาว จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการเรียนรู้กิจกรรมการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปี ๒๕๕๙ กิจกรรมการพัฒนาการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ และปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพเพื่อลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกร พร้อมๆ กับการปรับปรุงบำรุงดินโดยการใช้วัสดุที่เหลือใช้ทางการเกษตรในพื้นที่

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพในการทำเกษตร
๒. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มอาชีพให้ประชาชนมีรายได้เสริมและสามารถลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร
๓. เพื่อสร้างเสริมความรู้ในการผลิตปุ๋ยใช้เองและรายได้ให้กับเกษตรกร
๔. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรให้เกิดประโยชน์ และสามารถเพิ่มศักยภาพการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยอินทรีย์-ชีวภาพ

ความรู้สัมมาชีพชุมชน

เทคนิคการลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีในการปลูกพืชด้วยการทำปุ๋ยอินทรีย์ ไข่เอง

Facebook | Twitter | Google+ | PDFmyURL | Print

โดย : นายประไพ ศิริบุญคุณ วันที่ : 2017-03-20-18:22:38

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ ๗๔ หมู่ ๖ ตำบลหนองมะนาว อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

ความเป็นมา / แรงบันดาลใจ / เหตุผลที่ทำ ->

บ้านห้วยทราย เป็นหมู่บ้านที่อาชีพการเกษตร ทำไร่ ทำนา ปลูกหม่อน เลี้ยงไหม เป็นหลัก ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จึงได้มีการประชุมเพื่อปรับเปลี่ยนวิถีทัศน์ และแผนการพัฒนาหมู่บ้าน เน้นการพัฒนาผ่านศูนย์เรียนรู้ในระบบกลุ่ม เพื่อให้คนในชุมชนมีโอกาสเข้ามาเรียนรู้และทำกิจกรรมร่วมกันตามความถนัด และความจำเป็นในการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเกิดกลุ่มกิจกรรมขึ้นมามากมาย หลายกลุ่มซึ่งคนในชุมชนได้ยึดเป็นอาชีพเสริมเนื่องจากเกิดรายได้จากการทำกิจกรรม และกลุ่มต่าง ๆ ยังเป็นที่สนใจในการศึกษาดูงานของคนภายนอก สถาบันการศึกษา และส่วนราชการทั้งในอำเภอ ในจังหวัด ภาคเอกชน ที่ขอเข้ามาศึกษาดูงาน และทำงานวิจัยร่วมกับกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ข้าพเจ้าจึงได้ร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอคง จัดระบบกลุ่มแต่ละกลุ่มให้มีกรรมการขึ้นมารับผิดชอบกลุ่ม ปรับปรุงระเบียบของกลุ่มต่าง ๆ ให้มีมาตรฐาน จัดจุดถ่ายทอดกิจกรรมและวิทยากรผู้ถ่ายทอดความรู้ประจำจุดเรียนรู้ เอาไว้ในศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยทราย และในขณะนั้นทางหมู่บ้านมีปัญหาในเรื่องของการสีข้าว ซึ่งคนในชุมชนจะนำข้าวไปสีตามโรงสีต่าง ๆ ได้ข้าวสารกลับมาน้อย ข้าวหัก และต้องจ่ายค่าสีกระสอบละ ๒๐ บาท ซึ่งคนในชุมชนมักจะสีข้าวขายเป็นข้าวสารเพื่อจำหน่ายซึ่งเป็นการแก้ปัญหาการค้าข้าวเปลือกต่ำกว่าต้นทุนในการผลิต ปัญหาดังกล่าวได้ถูกหยิบยกขึ้นมาพูดคุยทางแก้ไขในเวทีประชาคมของหมู่บ้าน จึงมีการทำโครงการจัดสร้างโรงสีชุมชนไว้ในศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยทราย เพื่อให้บริการในการสีข้าวฟรี และนำผลผลิตที่ได้เหลือจากการสีข้าว (แกลบ) มาใช้ประโยชน์และเพิ่มมูลค่าโดยนำมาแปรรูปเป็นปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อใช้แก้ปัญหาในเรื่องต้นทุนการผลิตทางการเกษตรที่สูง

วัตถุประสงค์ ->

เพื่อแก้ปัญหาต้นทุนการผลิตในเรื่องปุ๋ยเคมีที่มีราคาสูง และทำให้ดินเสื่อม เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้เรื่องการลดต้นทุนในการผลิต ให้คนในหมู่บ้านและชุมชน เพื่อส่งเสริมให้คนในชุมชนมีการรวมกลุ่มในการเรียนรู้ แก้ปัญหา ร่วมกันผลิต ร่วมกันซื้อ ร่วมกันขาย และมีการจัดสรรกำไรคืนให้ชุมชนและสมาชิก

วัตถุดิบ (ถ้ามี) ->

1. มูลสัตว์ (วัว กระบือ) 300 กิโลกรัม
2. แกลบ และแกลบดำ 300 กิโลกรัม
3. ฟางข้าว ใบไม้ เศษวัชพืช
4. ยูเรีย 5 กิโลกรัม
5. รำอ่อน 20 กิโลกรัม
6. กากน้ำตาล 15 กิโลกรัม
7. ปูนขาว 25 กิโลกรัม
8. สารเร่ง พด.2 1 ชอง

อุปกรณ์ ->

ถัง 200 ลิตร สำหรับผสม น้ำ กากน้ำตาล และสารเร่ง พด. 2

กระบวนการขั้นตอน->

1. ชั้นที่ 1 ฟางข้าว ใบไม้ เศษวัชพืช มางวางบดพื้น หนาประมาณ 20 เซนติเมตร ชั้นที่ 2 มูลสัตว์ หนา 20 เซนติเมตร ชั้นที่ 3 แกลบ แกลบดำ หนา 20 เซนติเมตร
2. ในขั้นตอนของการวางวัสดุ ตามข้อ 1 แต่ละชั้นให้ หว่านปุ๋ยยูเรีย ปูนขาว และรำอ่อนไปด้วย แล้วรดด้วยน้ำผสมกากน้ำตาลและสารเร่ง พด.2 ให้ชุ่มให้ทั่วถึง
3. ทำตามขั้นตอนที่ 1 และ 2 ประมาณ 3-4 ชั้น จะได้ปุยหนัก 1 กอง (น้ำหนักประมาณ 1 ตัน)
4. คลุมด้วยผ้าพลาสติก และหาวัสดุวางทับกันลมเปิด
5. เปิดผ้าพลาสติก กลับกองปุ๋ย ทุก 20 วัน แล้วคลุมด้วยผ้าพลาสติกปิดทับเหมือนเดิม
6. ใช้ระยะเวลาประมาณ 3 เดือน สังเกตหรือเจาะลงไปกองปุ๋ย ไม้มีความร้อน แสดงว่าปุยหนักมีกร่ายย่อยสลายสามารถนำไปใช้ได้แล้ว

ข้อพึงระวัง ->

ในการวางวัสดุกองปุ๋ยแต่ละชั้น ควรหว่านปุ๋ยยูเรีย ปูนขาว รำอ่อน และลดส่วนผสมระหว่าง น้ำ กากน้ำตาล สารเร่ง พด.2 ให้ทั่วถึง เพราะหากไม่ทั่วถึง การย่อยสลายจะไม่สมบูรณ์

<https://www.facebook.com/%E0%B8%A8%E0%B8%B9%E0%B8%99%E0%B8%A2%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%99%E0%B8%A3%E0%B8%B9%E0%B9%89%E0%B8%8A%E0%B8%B8%E0%B8%A1%E0%B8%8A%E0%B8%99%E0%B8%9A%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%AB%E0%B9%89%E0%B8%A7%E0%B8%A2%E0%B8%97%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%A2-1635882056625683/>